

BI3 – Stigende ledighed som følge af COVID-19

Baggrund

COVID-19-epidemien har medført et markant tilbageslag for dansk økonomi. Siden COVID-19-krisens udbrud er der per 1. august kommet ca. 10.600 flere ledige personer i Københavns Kommune – en stigning på ca. 53%.

Aktuelt viser en prognose, udarbejdet i fællesskab af Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen og Økonomiforvaltningen, at merledigheden i 2021 vil være på ca. 9.300 helårssydelsesmodtagere i Københavns Kommune – set i forhold til niveauet i det nuværende udmeldte budget for 2020. Prognosen er baseret på Økonomisk Redegørelse fra Finansministeriet, hvor der er taget højde for, at den stigende ledighed som følge af COVID-19 har ramt Københavns Kommune hårdere end resten af landet. Den forventede ledighedsstigning medfører en betydelig finansieringsudfordring i 2021.

Indhold

For at kunne fastholde det nuværende serviceniveau i beskæftigelsesindsatsen i Københavns Kommune betyder den forventede merledighed, at der i 2021, som udgangspunkt, skal tilvejebringes yderligere 30 mio. kr. på servicerammen til ordinær jobcenterdrift – hovedsageligt et stigende antal samtaler – og 65 mio. kr. på overførsler mv. (efterspørgselsstyret indsats) til at imødegå den stigende efterspørgsel på aktiveringsforløb.

Hvis serviceniveauet i den samlede beskæftigelsesindsats reduceres, indebærer dette en risiko for, at effekterne af beskæftigelsesindsatsen forringes –, så den gennemsnitlige varighed på offentlig forsørgelse øges. Risikoen stiger med antallet af ledige, der skal hjælpes i beskæftigessystemet.

Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen har dog identificeret forskellige initiativer, som gør det muligt at nedbringe enhedspriserne i beskæftigelsesindsatsen i mindre omfang – og dermed hjælpe flere ledige borgere for det samme budget. Således kan dele af merfinansieringsbehovet i 2021 tilvejebringes indenfor den eksisterende ramme i Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen.

Servicerammen

På servicerammen kan der gennemføres initiativer, som delvist kan imødegå finansieringsudfordringen.

Dette kan blandt andet ske ved, i mindre omfang – midlertidigt – at øge sagsstammerne for sagsbehandlerne på Jobcenter København. Konkret vil der være tale om at den enkelte sagsbehandler løbende skal have ansvaret for mellem 1-4 flere sager, svarende til en gennemsnitlig øgning af sagsstammen på ca. 2,5% i de afdelinger af Jobcenter København som berøres (11 mio. kr.).

Desuden er det, i forhold til Beskæftigelsesministeriets anbefalede mindstekrav, muligt at reducere hvor ofte ledige, som har været ledige i mere end 6 måneder, skal til samtale i jobcenteret. Dette gælder især for sygemeldte borgere på sygedagpenge, hvor antallet af samtaler kan sænkes ned mod mindstekravet (2,1 mio. kr.).

Endvidere har det vist sig at den tidligere gennemførte samlokalisering af en række enheder i Jobcenter København, giver mulighed for en yderligere mindre reduktion af nogle serviceadministrative funktioner (1,5 mio. kr.).

Endelig kan en mindre del af finansieringsudfordringen håndteres ved at anvende de begrænsede frie midler på Beskæftigelses- og Integrationsudvalgets ramme – som blandt andet stammer fra en overopfyldelse af effektiviseringsmålet for budgetbidrag 2021 samt tilbageførsel af midler fra det nedlagte rygcenter i Sundheds- og Omsorgsforvaltningen (5,4 mio. kr.).

Dermed kan der gennemføres initiativer for 20 mio. kr. som delvist kan håndterefinansieringsbehovet. Det er på baggrund af nuværende ledighedsskøn vurderingen, at det er muligt at omfatte 2/3-dele af de flere ledige inden for den eksisterende serviceramme. Dvs. at der udestår en restfinansiering på 10 mio. kr. i 2021.

Overførselsrammen (efterspørgselsstyret indsats)

Når en ledig borger tilbydes et aktiveringsforløb i Jobcenter København, finansieres dette via overførselsrammen (efterspørgselsstyret indsats). Udgifterne ligger uden for servicerammen, da behovet for aktivering hænger tæt sammen med konjunkturudviklingen.

I en situation med stigende ledighed kan de øgede udgifter til aktivering i et vist omfang håndteres ved at øge kapaciteten i de forskellige aktiveringstilbud. Fx ved at oprette større hold, tilbyde aktiveringsforløbe med lavere timetal eller af kortere varighed.

Det er herudover muligt at reducere Beskæftigelses- og Integrationsudvalgets udgifter til de aktiveringsforløb, som jobcenteret ikke selv gennemfører, men som i stedet købes hos en ekstern leverandør. Fx ved at dyrere forløb til borgerne kun kan iværksættes efter en konkret ledergodkendelse.

Videre tilbyder Jobcenter København i dag nogle ledige borgere, fx akademikere, et aktiveringsforløb tidligere end der krav om ifølge lovgivningen. Borgerne tilbydes dette forløb, fordi det er den beskæftigelsesfaglige vurdering, at det givne tilbud har mest værdi for den ledige på netop det tidspunkt. Men det er muligt at udskyde tidspunktet – og dermed spare udgiften til de borgere, som alligevel finder job ad egen drift på et senere tidspunkt – dog med negativ konsekvens for de borgere, som ville have profiteret af tilbuddet.

På overførselsrammen er der identificeret et potentiale til at øge kapaciteten svarende til 35 mio. kr. ved igangsættelse af ovenstående initiativer. Dermed udestår en restfinansiering på 30 mio. kr. i 2021.

Økonomi

Med Budget 2019 blev der afsat midler til en omlægning af beskæftigelsesindsatsen, hvor det blev besluttet at omlægge beskæftigelsesindsatsen fra indsats til service med i alt 80 mio. kr. i perioden 2019-2021. I 2021 skal der således udmøntes de resterende 30 mio. kr. (2019 p/l) på servicerammen i den besluttede omlægning, mens indsatsrammen skal reduceres med det samme beløb. Målsætningen med omlægningen af beskæftigelsesindsatsen var at 'sikre et smidigt arbejdsmarked for byens borgere og virksomheder – med en stigende beskæftigelsesfrekvens som resultat' – herunder at øge antallet af virksomhedsplaceringer i beskæftigelsesindsatsen, gennem ansættelse af flere virksomhedskonsulenter i Jobcenter København. Beslutningen om at omlægge indsatsen i Budget 2019 tog desuden udgangspunkt i,

at den generelle konjunkturudvikling er betingende for om målsætningerne kan nås – herunder at det ikke vil være muligt ved et betydeligt konjunkturtilbageslag.

Givet den aktuelle corona-situation, som har medført et stort konjunkturtilbageslag, foreslås det, at 10 mio. kr. af de afsatte midler – midlertidigt i 2021 – anvendes til midlertidige årsværk, som kan løfte den ordinære jobcenterdrift.

De resterende omlagte servicemidler (21,2 mio. kr. 2021 p/l) udmøntes som planlagt med beslutningen i Budget 2019. Dermed udmøntes der midler til Key Account Managers i Københavns Erhvervshus. Key Account Managers er specialiserede konsulenter, som har et specifikt branchekendskab og dermed kan servicere byens virksomheder, sådan så virksomhederne så vidt muligt får rekrutteret den arbejdskraft, de har brug for – og oplever en god og sammenhængende service. Endvidere udmøntes der midler til virksomhedskonsulenter i Jobcenter København. Virksomhedskonsulenterne skal sikre, at et øget antal ledige borgere kan få tilbudt fx et løntilskud eller en virksomhedspraktik (virksomhedsplacering), så de ledige borgeres tilknytning til, og værdi for, arbejdsmarkedet øges.

I 2022 og frem, hvor ledigheden forventes at være faldet til et mere normalt niveau, udmøntes alle de omlagte omlagte servicemidler som planlagt med beslutningen i Budget 2019 – dvs. til Key Account Managers og virksomhedskonsulenter.

På overførselsrammen foreslås der afsat 30 mio. kr. i 2021 til at dække restfinansieringsbehovet. Det bemærkes, at der aktuelt i 2020, frem mod 3. regnskabsprognose, forventes et mindreforbrug på Beskæftigelses- og Integrationsudvalgets ramme vedrørende aktiveringsforløb mv. på op mod 70 mio. kr. i 2020. Dele af disse midler forventes at blive tilført kassen.

Mindreforbruget skyldes primært, at det ikke har været muligt at sende ledige i aktivering hos eksterne leverandører i nedlukningsperioden som følge af corona-situationen, samt at grænselukningen i marts til juni måned stort set har betydet et stop for tilgangen af udlændinge til danskuddannelserne, som også finansieres under denne ramme.

Tabel 1 sammenfatter økonomien i hele forslaget.

Tabel 1 – Oversigt over ønskets aktiviteter på alle styringsområder

Aktiviteter i forslaget (1.000 kr. – 2021 p/l)	Styrings- område	2021	2022	2023	2024	I alt
Stigende efterspørgsel på aktiveringsforløb	Overførsler mv.	65.000				65.000
Besparelser på overførselsrammen	Overførsler mv.	-35.000				-35.000
Stigende udgifter til ordinær jobcenterdrift	Service	30.000				30.000
Besparelser på servicerammen	Service	-20.000				-20.000
Anvendelse af omlagte servicemidler fra Budget 2019	Service	-10.000				-10.000
Udgifter i alt (netto)		30.000				30.000

Risikovurdering og proces

Finansministeriet understreger i Økonomisk Redegørelse – som Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningens ledighedsskøn for 2021 er baseret på – at der er ekstraordinært stor usikkerhed om ledighedsudviklingen i 2021. Dette gælder dermed også skønnet for det afledte merbevillingsbehov på hhv. service- og overførselsrammen. I de økonomiske prognoser, som foreligger på nuværende tidspunkt, ventes den økonomiske aktivitet delvist genoprettet i 2022.

Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen monitorerer udviklingen i ledigheden, og opdaterer i dialog med Økonomiforvaltningen ledighedsskønnet og det afledte merbevillingsbehov i 2021. Efter Økonomisk Redegørelse foreligger i december 2020, fremlægger Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen og Økonomiforvaltningen en sag for Økonomiudvalget – senest i februar 2021 – hvor det indstilles, at der afsættes midler til et evt. merbevillingsbehov som følge af en forventet stigning i ledigheden i 2021 – ved at disponere af puljen til uforudsete udgifter (service) og via en disponering i kassen (overførsler).

Under forudsætning af at målgruppesammensætningen af ledige er uændret, vil en stigning i merledigheden på 20%, hvilket svarer til ca. 2.000 flere helårssydelsesmodtagere, betyde et forventet merbevillingsbehov på 19 mio. kr. fordelt med 6 mio. kr. på service 13 mio. kr. på overførselsrammen.

Det forslås således, at såfremt merbevillingsbehovet er stigende, som følge af stigende ledighed, indstilles det over for Økonomiudvalget, at der afsættes midler til at håndtere dette behov – efter en proportional systematik opsummeret i tabel 2 med en række eksempler på nedslagspunkter.

Tabel 2 – Oversigt over træk på reservation ved forskellige stigninger i merledighed

Stigning i mer-ledighed, %	Stigning i merledighed, antal	Samlet merledighed ift. Budget 2020	Service, mio. kr.	Overførsler, mio. kr.
(nuværende) 0%	0	9.300	0,0	0,0
5%	465	9.765	1,5	3,3
10%	930	10.230	3,0	6,5
15%	1.395	10.695	4,5	9,8
20%	1.860	11.160	6,0	13,0

Beskæftigelses- og Integrationsudvalget skal udmønte de ovenfor nævnte initiativer, hvormed flere borgere omfattes af beskæftigelsesindsatsen indenfor det eksisterende budget, i forbindelse med udvalgets udmøntning af budgetmidlerne fra Budget 2021.

Initiativet kan iværksættes uden yderligere udvalgsbehandling.

Bevillingstekniske oplysninger

Tabel 3 - Udgifter til service

(1.000 kr. - 2021 p/l)	Udvalg	Bevilling	Indtægt/ Udgift (I/U)	2020	2021	2022	2023	2024	I alt
Stigende udgifter til ordinær jobcenterdrift	BIU	35.10	U		30.000				30.000
Besparelser på servicerammen	BIU	35.10	U		-20.000				-20.000
Anvendelse af omlagte servicemidler fra Budget 2019	BIU	35.10	U		-10.000				-10.000
Udgifter i alt					0				0

Tabel 4 - Udgifter til overførsler

(1.000 kr. - 2021 p/l)	Udvalg	Bevilling	Indtægt/ Udgift (I/U)	2020	2021	2022	2023	2024	I alt
Stigende efterspørgsel på aktiveringsforløb	BIU	35.30	U		65.000				65.000
Besparelser på overførselsrammen	BIU	35.30	U		-35.000				-35.000
Udgifter i alt					30.000				30.000

Øvrige tekniske oplysninger

Bydele

Bydækkende? X											
Bispebjerg		Indre by		Vesterbro/kgs. Enghave		Valby		Amager Øst			Udenbys
Nørrebro		Østerbro		Brønshøj/Husum		Vanløse		Amager Vest			
Adresse og matrikelnummer											

Tidligere afsatte midler

Der er ikke tidligere afsat midler til forslaget.